

In the Supreme Court of South Africa.
In die Hooggeregshof van Suid-Afrika.

{ Appèl Provincial Division.)
{ Provinciale Afdeling.)

Appeal in Civil Case.
Appèl in Siviele Saak.

JOHANNES BLOEM KRUGER Appellant,

versus

DIE SEKRETARIS VAN BINNELANDSE INKOMSTE Respondent

Appellant's Attorney

Prokureur vir Appellant Symington & de Kok

Respondent's Attorney

Prokureur vir Respondent H. S. P. (B. m. f. m.)

Appellant's Advocate

Advokaat vir Appellant W. G. Vos S. C.

Respondent's Advocate

Advokaat vir Respondent I. G. Hartmann

Set down for hearing on

Op die rol geplaas vir verhoor op

14 - 9 - 70

1.3.20.6.9

Coram. van Blerk, Wm H. R. Kumpff, Wesel, folgelos, 1884

et Corbett Wm. A. R.

(K.P.A.)

9.45 am — 11.00 am

11.15 am — 12.10 pm

C. A. V.

besien op 30-9-70. per Van Blerk Wm H. R. -
gehandhaaf met beste uitspraak
van verhoorhof word gewys op li-
des absolute van die instansie
met beste

Unf.

REGISTRAR, APPEAL COURT,
GRIFFIER, APPELHOOF,
BLOEMFONTEIN.

30-9-1970

Writ issued
Lasbrief uitgereik

Date and initials
Datum en paraaf

Bills Taxed.—Kosterekenings Getakseer.

Date. Datum.	Amount. Bedrag.	Initials. Paraaf.

IN DIE HOOGGEREGSHOF VAN SUID-AFRIKA.

(APPÈLAFDELING)

In die saak tussen:

JOHANNES BLOEM KRUGER.....Appellant

en

DIE SEKRETARIS VAN BINNELANDSE INKOMSTE.....Respondent

Coram: VAN BLERK Wnd.H.R., RUMPF, WESSELS, POTGIETER A.RR.

et CORBETT Wnd.A.R.

Verhoor: 14 September 1970

Gelewer: 30 September 1970.

UITSpraak.

VAN BLERK Wnd.H.R.:

Dit is n appèl teen n uitspraak waarby

Regter-president Beyers in die Provinsiale Afdeling van die

Kaap die Goeie Hoop vonnis met koste in die guns van die

verweerder, die Sekretaris van Binnelandse Inkomste - die

respondent in hierdie Hof - gegee het.

Die appellant, wat eiser genoem word, het

n eis teen verweerder ingestel vir (1) betaling van die

bedrag...../2

bedrag van R10,000 vir "inbreuk op sy waardigheid, karakter, reputasie en krediet", (2) betaling van die bedrag van R16,787-70, synde terugbetaling van belasting wat verkeerdlik opgelê en by wyse van vonniseksekusie van eiser ingevorder is, (3) betaling van koste verbonde aan die inskrywing en eksekusie wat eiser aan verweerder betaal het en (4) betaling van die bedrag van R600, synde eiser se eie koste wat hy aangegaan het in verband met n inskrywing in die vonnisboek teen hom ingevolge artikel 91 van die Inkomstebelastingwet, 1962, en die eksekusie teen hom vir die verhaal van die vonnisskuld ingevolge n lasbrief.

Die totale bedrag gevorder, beloop R27,445-20 en daarbenewens word n tersydestelling van die vonnisinskrywing en die lasbrief ook geëis. Die bewerings waarop die eiser staatmaak ten aansien van die eis om skadevergoeding lees, onder andere, soos volg: "die verweerder kwaadwilliglik teen hom opgetree het deurdat terwyl vyf inspekteure van verweerder en verweerder op eiser se huis toegesak het, is deur verweerder se toedoen gewapende polisie buite eiser se huis op wag gestel ten

aanskouing deur almal wettiglik op eiser se eiendom en wat wettiglik daar verby gaan, sonder dat eiser aan enige gedrag skuldig was wat sodanige optrede kan regverdig het."

In sy verweerskrif ontken die verweerder dat hy die klopjag bygewoon het - slegs sy inspekteurs was aanwesig - en sê dat die polisie se hulp ingeroep is, aangesien eiser versuim het om ingevolge 'n visenteerlasbrief toegang tot sy huis te gee. Aanspreeklikheid vir al die ander bedrae word ontken. Eiser het self sy pleitstukke onderteken en het op 4 Desember 1969 by die aanvang van die verhoor self verskyn om sy saak voor te dra.

Omdat die Regter-president nie duidelikheid gehad het waaroor presies die eiser se saak gaan nie, is eiser gevra om dit toe te lig. Daarop het 'n bespreking tussen die Regter-president en die eiser plaasgevind in die loop waarvan die eiser, soos dit blyk uit die uitspraak, gesê het dat sy saak gaan oor "die onregverdighede van die howe" en bygevoeg dat die verhoorhof "tien teen een, een van die onregverdige howe is" en dat hy onder die omstandighede

the same time, the same day, the same hour, the same minute, the same second.

It is the same day, the same hour, the same minute, the same second.

"It is the same day, the same hour, the same minute, the same second."

It is the same day, the same hour, the same minute, the same second.

It is the same day, the same hour, the same minute, the same second.

It is the same day, the same hour, the same minute, the same second.

It is the same day, the same hour, the same minute, the same second.

It is the same day, the same hour, the same minute, the same second.

It is the same day, the same hour, the same minute, the same second.

It is the same day, the same hour, the same minute, the same second.

It is the same day, the same hour, the same minute, the same second.

It is the same day, the same hour, the same minute, the same second.

It is the same day, the same hour, the same minute, the same second.

It is the same day, the same hour, the same minute, the same second.

It is the same day, the same hour, the same minute, the same second.

It is the same day, the same hour, the same minute, the same second.

It is the same day, the same hour, the same minute, the same second.

It is the same day, the same hour, the same minute, the same second.

It is the same day, the same hour, the same minute, the same second.

.....

nie verder met sy saak aangaan nie. Toe hy gevra is deur die Regter-president of dit beteken dat hy sy eise terugtrek, het hy geantwoord dit beteken nie ~~dit~~ nie, hy gaan net nie verder aan met sy saak nie. Soos later sal blyk het die eiser bedoel hy gaan nie met sy saak voor die Regter-president aan nie. Op dié stadium - daar is toe nog geen getuienis afgelê nie - het die Regter-president beslis dat daar net een vonnis is wat hy kan gee, en dit is; vonnis vir die verweerder met koste. Op 30 Desember het die eiser appèl aangeteken teen die uitspraak en op dieselfde dag n beëdigde verklaring gemaak.

In die verklaring wat saam met die oorkonde aan hierdie Hof voorgelê is, gee die eiser sy relaas van wat na verwys is as die argumente tussen hom en die Regter-president. Dit is die argumente wat sy besluit om nie met sy saak voor die Regter-president voort te gaan nie en die uitspraak wat daarop gevolg het, voorafgegaan het.

Die verklaring eindig met n versoek aan hierdie Hof dat die notule van die verrigtinge, dit wil

sê, van die argumente tussen die Regter-president en die eiser aan hierdie Hof voorgelê moet word as deel van die oorkonde van die appèl en dat die saak na die hof a quo terugverwys word om indien moontlik deur 'n ander regter as die Regter-president verhoor te word.

Die verklaring is blykbaar saam met die kennisgewing van appèl op die verweerder bestel, maar laasgenoemde het nie daarop geantwoord nie. Dit moet dus, wat die verweerder betref, as onweerspreek aanvaar word.

Volgens 'n brief wat die griffier van die hof a quo op versoek van eiser se prokureur aan die griffier van hierdie Hof gerig het, is verduidelik dat as 'n reël die besprekings tussen die hof en die partye, omdat dit nie getuienis is nie, nie genotuleer of op band opgeneem word nie, maar dat die kontrakteurs wat die bandopnames van die verhoorverrigtinge waargeneem het in die onderhawige geval "per abuis" die argumente wel opgeneem het. Die opname het egter verlore geraak. In genoemde brief word ook meegedeel dat die oorspronklike ^{leër} van die

saak op onverklaarbare wyse soek geraak het. Omdat dus die enigste bron van die gegewens ten aansien van wat in die verhoorhof plaasgevind het tussen die Regter-president en die eiser die uitspraak deur die Regter-president en die eiser se beëdigde verklaring is, word beide stukke volledig aangehaal.

Die uitspraak lui soos volg:

"Die Eiser tree hier in persoon op sonder hulp of bystand van enige regsverteenwoordiger. In 'n poging om te verstaan waarom hierdie saak gaan het ek die Eiser gevra om dit aan my te verduidelik. Sy antwoord was dat die Verweerder hierdie saak behoort te begin, en ek het toe aan die advokaat vir die Verweerder gevra of hy verstaan waarom hierdie saak gaan, en dit kom my voor asof hy net so min verstaan van hierdie saak soos ek. Ek het toe weer die eiser gevra om die saak aan my toe te lig of om vir my te sê waarom dit gaan, en in die loop van die toeligting het hy gesê dat die saak gaan oor die onregverdighede van howe, en het hy bygevoeg

dat...../7

dat hierdie Hof, tien teen een, een van die onregverdige howe is.

Die Eiser in hierdie saak is nie totaal aan hierdie Hof onbekend nie, en ek het geleentheid gehad om op 'n gegewe saak te sit waarin sy seun betrokke was. Dit is dan blykbaar een van die onregverdighede. In die loop van sy beledigende betoog het die Eiser gesê dat onder die omstandighede los hy die saak hier en gaan hy nie verder met die saak aan nie. Ek het hom toe gevra of dit beteken dat hy die eis terugtrek; hy sê toe dit beteken nie dit nie, hy gaan net nie verder aan met sy saak nie.

Onder die omstandighede is daar net een vonnis wat ek kan gee, en dit is, vonnis vir die Verweerder met koste.

Ek het sterk oorweeg of, onder die omstandighede, ek die Eiser nie vir minagting van die Hof moes gestraf het nie. Moontlik versaaak ek my plig maar die Eiser, synde wat hy klaarblyklik is, glo ek dat dit miskien net so goed is as ek nie verdêr met daardie aspek van die saak aangaan nie."

Eiser sê in sy beëdigde verklaring:

"2. Dat ek veronreg gevoel het toe die geleerde Regter-president gesê het dat hy nie die saak verstaan nie, en dat dele daarvan res judicata is, terwyl dit duidelik in die stukke voor hom uiteengesit is dat die Verweerder 'n inskrywing, vide Artikel 91 van die Inkomstebelastingwet, in die Landdroshof, Stellenbosch, vir 'n bedrag van R16786 laat maak het wat die effek het van 'n siviele vonnis. Die bepalinge van Artikel 92 van die Inkomstebelastingwet in ag geneem, het ek indertyd
geen...../8

8.

geen ander keuse gehad, as om die gevraagde bedrag te betaal nie, en om daarna dan die betaalde bedrag, terug te eis. Aldus die eis voor die Regter-president. Toe die Regter-president gesê het dat n deel van die saak res judicata is, het hy dit gedoen sonder dat die Verweerder n pleit van res judicata in initio litis geneem het, of dat die Agbare Regter enige getuienis aangehoor het waarvolgens hy tot so n gevolgtrekking kon gekom het.

3. Op daardie stadium was die pleitstukke in die saak voor die Agbare Regter-president, wat in my respekvolle submitisie, die saak redelik duidelik stel.

4. Die Agbare Regter-president het my blykbaar ook nie verstaan nie na aanleiding van sy melding dat ek sou gesê het dat die saak oor die onregverdige Howe gaan. Die pleitstukke was toe voor die Regter-president en dit is my respekvolle submitisie dat dit duidelik is waarom die saak gaan, volgens die uiteensetting van die stukke.

5. Ek sê met eerbied dat die Agbare Appêlhof die saak beter kan besleg as die rekord van die verrigtinge, soos op band opgeneem, voor die Agbare Appêlhof, gelê word. Ek doen derhalwe beleefd aansoek dat dit moet deel van die rekord uitmaak.

6. Toe ek veronreg gevoel het, het ek tot die oortuiging geraak (miskien verkeerdelik soos wat en ^(5/8) nou geadviseer word) dat die geleerde Regter-president my nie n regverdige verhoor sou verleen nie, en daarop het ek besluit en gesê dat ek nie met die saak voor die betrokke Regter-president kon aangaan nie.

7. Die verwysing na die Agbare Regter-president se optrede in die appêl van my seun, wat voor Regter-president Beyers gedien het,

is...../9

is kortliks soos volg:-

8. My seun was in die Stellenbosch Landdroshof aangekla en skuldig gevind dat hy pryse van suiker nie op pakkies aangebring het nie. Daar was geen aanklag of getuienis, of enige bewering, voor die Agbare Regter dat my seun sou probeer het om pakkies te verkoop, as synde van groter gewig te wees as wat dit werklik was. Die geleerde Regter-president het op die argument stadium die beskuldiging teen my seun gemaak dat hy 14 ons pakkies vir 16 ons pakkies verkoop, en het die appèl van die hand gewys.

10. Onder die omstandighede vra ek beleefd:-

(a) dat die rekord van die verrigtinge in die Hof a quo voor die geleerde Regter-president deel van die rekord in die Appèlhof uitmaak;

(b) dat die saak na die Hof a quo terugverwys word, indien die Agbare Appèlhof dit nodig vind dat getuienis die gronde van appèl moet aanvul, en indien moontlik voor n ander Regter as die geleerde Regter-president."

Dit is nie duidelik uit die voorgaande

stukke hoe eiser die indruk gekry het dat die howe, en tien

teen een ook die Regter-president, onregverdig is nie,

behalwe dat hy sê hy veronreg gevoel het toe die Regter-

president gesê het dat hy nie die saak verstaan nie en dat

dele daarvan res judicata sou wees; en dat hy verwys na n

vorige geleentheid toe die Regter-president as n lid van

die...../10.

die hof wat n strafappël deur sy seun aangehoor het en die appël toe van die hand gewys is. Die Regter-president sou ten tyde van die beredenering van die appël n beskuldiging teen sy seun gemaak het, wat hy, soos wil blyk, meen nie. geregverdig was nie. Hy sê egter in sy beëdigde verklaring dat die Regter-president hom blykbaar nie verstaan het nie, toe hy gemeld het dat sy saak oor die onregverdige howe gaan, en dat toe hy veronreg gevoel het, hy tot die oortuiging geraak het, volgens hom "miskien verkeerdelik", dat die Regter-president hom nie n regverdige verhoor sou verleen nie en daarop het hy besluit dat hy nie voor die Regter-president met sy saak kon aangaan nie.

Die vrae wat in hierdie appël beantwoord moet word volgens die geskille wat geopper is, is eerstens of eiser sy eise abandoneer het en verweerder bygevolg geregtig geword het op n vonnis in sy guns, soos die Regter-president wel beveel het; en tweedens, indien eiser nie sy eise prysgegee het nie, of sy besluit om nie met sy saak voort te gaan nie geregverdig was en hy

bygevolg...../11

bygevolg geregtig sou wees op n bevel van terugverwysing van sy saak na die hof a quo om deur n ander regter verhoor te word.

Hier skyn geen twyfel te wees nie dat die eiser nie sy saak abandoneer het nie, maar dat hy besluit het om nie met sy saak voor die Regter-president aan te gaan nie omdat hy - soos hy in sy beëdigde verklaring erken - "miskien verkeerdelik" gemeen het dat die Regter-president hom nie n regverdige verhoor sou verleen nie. As die betoog ten behoeve van verweerder reg verstaan is, word toegegee dat in die afwesigheid van n afstanddoening van die eise, die vonnis ten gunste van die verweerder nie kan bly staan nie. Die toegewing blyk korrek te wees. Geen mening word egter uitgespreek oor die korrektheid van die betoog dat vonnis ten gunste van verweerder n bevoegde vonnis sou gewees het indien eiser wel afstand van sy vorderings gedoen het.

Namens eiser word toegegee dat, indien daar geen prysgewing van sy eise was nie, die appèl met koste

1. The first part of the document is a list of the names of the persons who have been appointed to the various positions in the organization. The names are listed in alphabetical order, and each name is followed by the position to which the person has been appointed.

2. The second part of the document is a list of the names of the persons who have been appointed to the various positions in the organization. The names are listed in alphabetical order, and each name is followed by the position to which the person has been appointed.

3. The third part of the document is a list of the names of the persons who have been appointed to the various positions in the organization. The names are listed in alphabetical order, and each name is followed by the position to which the person has been appointed.

4. The fourth part of the document is a list of the names of the persons who have been appointed to the various positions in the organization. The names are listed in alphabetical order, and each name is followed by the position to which the person has been appointed.

5. The fifth part of the document is a list of the names of the persons who have been appointed to the various positions in the organization. The names are listed in alphabetical order, and each name is followed by the position to which the person has been appointed.

6. The sixth part of the document is a list of the names of the persons who have been appointed to the various positions in the organization. The names are listed in alphabetical order, and each name is followed by the position to which the person has been appointed.

7. The seventh part of the document is a list of the names of the persons who have been appointed to the various positions in the organization. The names are listed in alphabetical order, and each name is followed by the position to which the person has been appointed.

8. The eighth part of the document is a list of the names of the persons who have been appointed to the various positions in the organization. The names are listed in alphabetical order, and each name is followed by the position to which the person has been appointed.

9. The ninth part of the document is a list of the names of the persons who have been appointed to the various positions in the organization. The names are listed in alphabetical order, and each name is followed by the position to which the person has been appointed.

10. The tenth part of the document is a list of the names of the persons who have been appointed to the various positions in the organization. The names are listed in alphabetical order, and each name is followed by the position to which the person has been appointed.

moet slaag maar dat in die geval absolusie van die instansie beveel moet word. Hy gee egter ook in oorweging dat die saak terugverwys moet word na die verhoorhof wat sekondêre getuienis van die dialoog tussen die verhoorregter en die eiser moet aanhoor, want uit sodanige getuienis kan dit wel blyk dat die eiser gegronde rede gehad het om nie met sy saak voor die Regter-president voort te gaan nie en dat die saak op die dieselfde pleitstukke voor 'n ander regter moet dien. Die betoog gaan uit van die veronderstelling dat gegronde redes vir 'n aansoek om rekusie bestaan het en dat sekondêre getuienis dit kan bewys.

As die eiser die Regter-president van onregverdigheid verdink het dan moes 'n aansoek om rekusie tot die verhoorregter self gerig gewees het en laasgenoemde moes dan uitsluitel op die aansoek - in hierdie geval die exceptio suspecti iudicis - gegee het. Nie alleen moet daar grondige redes vir so 'n aansoek voorgelê word nie, maar dit moet ook bewys word. (Voet V.L.43.) Die eiser het egter op geen stadium voor sy besluit om nie met sy saak

~~hierop is besluit dat die Regter-president~~ voort te gaan nie n aansoek om rekusatie tot die Regter-president gerig nie, en aangesien hy besluit het om nie met sy saak voort te gaan nie, sonder om sodanige aansoek te doen sou absolusie van die instansie n gepaste bevel gewees het.

Die verandering by appèl van n uitspraak ten gunste van n verweerder na n uitspraak van absolusie van die instansie maak die appellant nie noodwendig geregtig op die koste van die appèl nie. Dit kan wees dat so n wysiging van die uitspraak nie n wesenlike uitwerking het nie maar slegs vormlik van aard is, in watter geval n kostebevel ten gunste van die appellant nie geregverdig sou wees nie.

(Shamahomed v. Hendriks and Others 1920 A.D. 151 op bl. 171.)

In die onderhawige geval egter, is geen getuienis deur enigeen van die partye aangevoer nie en kan dit nie op hierdie stadium gesê word nie dat dit vir eiser se saak vrugteloos sal wees al sou hy getuienis voorlê.

Die...../14

Die appèl word gehandhaaf met koste en die
uitspraak van die verhoorhof word gewysig om te lees:
absolusie van die instansie met koste.

VAN BLERK Wnd.H.R.

P.J. Van Blerk

RUMPF A.R.

WESSELS A.R.

POTGIETER A.R.

CORBETT Wnd.A.R.